

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 an 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr.,
1/4 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 an 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr.,
1/4 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 fr., 1/2 an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Convocare

la conferința electorală a partidei naționale
române.

Conform îndatoririi luate asupra-și
prin cercularul seu al cincilea din 7
Martie n. al anului c. subscrisul comitet
ales în sedința conferinței electorale din
3 Iunie 1884, convoacă prin aceasta o
nouă conferință electorală pe ziua de 7
Maiu st. n. (25 Aprilie st. v.) la Sibiu.

Convins pe deplin despre imperioasa
necesitate, de a se pune din nou în dis-
cusiune serioasă și calmă ținuta
ulterioară a partidei noastre față
cu alegerile dietale destinate a se face pe
un period de cinci ani, comitetul presu-
pune, că cel puțin în cele 84 de cercuri
electorale, care au fost reprezentate prin
delegații lor în conferința din Iunie 1884,
până acum s'au organizat cluburile și că
nu lipsesc altceva, decât ca acelea să-și
aleagă bărbați de încredere, câte doi de
fiecare cerc electoral, ca și în conferințele
electorale anterioare.

Ales poate fi în această delegațiune
ori-care Român, chiar și dacă nu locuiește
pe teritoriul cercului respectiv, sub condi-
țiune însă, ca să fi fost trecut nesmintit
în listele electorale autenticate și — în ur-
marea dispozițiilor nouă — să fie pro-
vădut cu certificat despre acel drept al seu,
fără care nimeni nu mai este admis a re-
presenta pe alegători.

În plenipotențele, care se dau dele-
gațiilor de către cluburi, numele și conu-
mele, pozițiunea socială și domiciliul, să fie
scrise cât se poate mai exact.

Dorința de a se alege numai delegați
de aceia, cari voiesc și pot participa la
conferință, se înțelege de sine.

În fine comitetele cluburilor sunt ru-
gate a încunoștința pe subscrisul comitet
central de urgență despre rezultatul ale-
gerii delegațiilor prin adresa către sediul
comitetului central electoral, în Sibiu
(N.-Szeben) strada Urezului (Reisbergasse)
nr. 25.

Sibiu, 5/17 Aprilie 1887.

Comitetul central electoral al partidei naționale
române din Ungaria și Transilvania.

Sibiu, 7 Aprilie st. v.

Cea mai neplăcută parte a sarcinii,
pe care o ia asupra sa diaristul, e fără
îndoială exprimarea sentimentului public
în ceea-ce privesc faptele concrete, să-
virșite de oamenii cu oare-care pozițiune
în societate.

Diaristul trebuie să fie totdeauna bine
informat, ca să țină publicul în curent
despre cele ce se petrec. Nu totdeauna însă
publicul se mulțumesc cu informațiunea
simplă. Când e vorba de fapte el cere, ca
ele să și fie aprepate potrivit cu senti-
mentul lui, aprobate ori reprobate, să se
accentueze totdeauna și în toate împregiu-
rările punctul lui de vedere. Mulțumirea,
la care rivnesce cel-ce spriginesc un organ
de publicitate, compensațiunea, pe care o
cere pentru jertfa ce aduce, e ca acel organ
să exprime vederile lui, sentimentele lui și
față cu faptele concrete, despre care i-se
fac împărtășiri.

Din deferență către publicul, la care
ne adresăm, a trebuit dar' să ne pronun-
țăm adese-ori asupra faptelor, pe care le-am
adus la cunoștința publică, să le lăudăm,
dacă — din punctul de vedere al publi-
cului nostru — ele ne păreau bune, și să
le reprobăm, dacă presupuneam, că publi-
cul nostru dorește, ca ele să fie repro-
bate. Vom fi greșit fără îndoială câte
odată, dar' în cestiunea aceasta publicul
nostru numai el singur e competent a se
pronunța. Ear' el ne-a încurajat totdeauna
să mergem înainte.

Și mergând înainte, trebuia, foarte
fresce, să ne punem în conflict cu o mul-
țime de oameni, care ne fac imputarea, că
suntem prea aspri în aprepările noastre,
că voim să introducem în viața noastră
principiul „excomunicării“ celor-ce nu
împărtășesc vederile noastre.

Imputarea e nedreaptă, dar', în sfir-
șit, ea ni se face, și sunt mulți Români,
cărora „Tribuna“ le este urgisită, fiindcă
ea află tot, spune tot și se pronunță fără
de rezervă.

De aceea unii dintre spriginitorii
„Tribunei“ au stăruit să fim mai cru-
țători, să trecem cu vederea unele fapte,
să ne mai uităm pe ici pe colo și printre
degete, ca să nu-i facem „Tribunei“
chiar și între Români prea mulți dușmani.
Sunt acum câteva săptămâni ni s'a trimis

un articol în acest sens. Nu puteam să-l
publicăm, fără-ca să ne facem rezervele
cuvinte.

Se dicea în acel articol, că trebuie să
fim cruțători față cu oamenii, care n'au
pozițiune independentă, și să nu cerem, ca
ei să facă ceea-ce numai oamenii cu po-
zițiune independentă pot risca.

„Deci, — încheie articolul, — să fim cu
toții uniți, solidari; apoi să vedem, ce, cum și
cât putem face: „Ad impossibilia nemo obligatur“.

Am publicat dar' în nrul 62 sub tit-
lul „Nemo obligatur“ acel articol, dar' am
precizat totodată și punctul nostru de
vedere.

Nu este, — diceam, — nimeni dator să se
expună ori să aducă jertfe pentru cauza comună:
nici legile civile, nici tradițiunile religioase, nici
convențiunile sociale n'o cer aceasta.

Sunt cu toate aceste oameni, care se ex-
pun și aduc jertfe pentru cauza comună: o fac
din propriul lor îndemn, de bună voie, fiindcă
fi mină firea lor. Tocmai de aceea însă ei se
bucură de mai multă stimă și de mai multă
iubire în societate. Și sunt ear' oameni, care se
expun și aduc jertfe, pentru-ca să se bucure și
ei de această mai multă stimă și mai multă
iubire.

După-ce arătăm apoi, că folosul faptei
șevirșite e același ori-și-care ar fi motivele,
continuăm:

Îndeosebi pentru societatea noastră romă-
nească e o cestiune de conservare să examinăm
faptele fiecăruia dintre noi și să nu le facem
celor ce se expun ori aduc jertfe pentru cauza
noastră comună nedreptatea de a-i pune alături
cu alții, care nu se expun ori nu aduc jertfe.
Toți sunt, dacă s'înt, vrednici de stima și de iu-
birea noastră, dar' unii mai mult, ear' alții mai
puțin. Dacă nu vom face deosebirea aceasta,
încetul cu încetul nu se va mai simți nimeni în-
demnat să se expună ori să aducă jertfe pentru
causa noastră comună.

Ori-și-ce om rezonabil va recunoaște,
că atunci, când le-am dis aceste, n'am
stabilit un principiu, ci am constatat,
cum se petrec lucrurile în societatea ome-
nească. Ori-și-care ar fi părerile noastre,
lucrurile așa și numai așa se petrec. Vorba
e numai să ne dăm seamă, că așa este și
să nu stăm zăpăciți.

Cu toate aceste ni s'a făcut proces
de naționalism pentru această constatare.

Un diar din București citează vede-
rile emise în articolul, față cu care ne-am

făcut toate rezervele, drept vederi emise
de „Tribuna“.

Un corespondent din Alba-Iulia al
aceluiași diar se prenumă în modul ur-
mător:

„Printre Români se găsesc mulți oameni
slabi de ânger, cari se pun în serviciul Ungu-
rilor. Ei fac astfel imposibilă organizarea sau
împotrivindu-i-se în mod pasiv, sau combătând-o
de-a dreptul pe față. Oameni de acest soi se
găsesc negreșit la toate popoarele și mai ales
la popoare asuprite, cari n'au altă parte decât
sarcinile și suferința. Dar' la alte popoare ei
sunt tratați cu asprime de aceia, pe cari îi vând,
sunt puși afară de națiune, nimeni nu se mai
atinge de ei ca de nisce leproși; sunt izolați.
Irlandezii proced și mai sumar: sau le ard ca-
sele sau îi omoară. În acest mod numărul lor
e redus la o cifră de tot mică și neputincioasă;
în tot cazul, exemplele lor rele și disolvante nu
mai găsesc imitatori.

„La noi însă nu e așa. Cei-ce se retrag
dela împlinirea datoriei lor de Români, cei-ce
fac treburile cele mai necurate cu Ungurii, cei-ce
trafică cu interesele cele mai sfinte ale poporului
lor, — se plimbă nesupărați ca și înainte, sunt
salutați, li se strânge mâna. Nici o deosebire nu
se face între ei și între oamenii cinstiți și de ca-
racter.

„Așa fiind, se găsesc destule capete mai
ușoare, mai puțin cristalizate, cari se întreabă:
de ce aș rămâne, cu atâtea sacrificii, Român
cinstit și de caracter, când tot nu sunt nici mai
bine vedut nici mai bine privit decât trântorii și
vânzători?”

„Câți ilustrissimi și reverendissimi
onorați și prea onorați n'ar merita să fie
huiduiți pe uliță pentru purtarea lor politică;
„nația“ își ia cu toate acestea peltăria înaintea
lor, îi salută, le dă titlurile și închinăciunile obic-
nuite. Bunul nu se alege de rău, merg braț la
braț. Ce minune dară, dacă contagiunea se în-
tinde, se lăsece?”

„O organizație politică nu se dobândește
numai prin programe, fie cât de perfecte. Te-
melia ei e disciplina severă, strașnică, neîngă-
duitoare, basată pe sentimentele de moralitate,
de devotament, de abnegație către națiune. Pe
cât timp nu se va introduce, nu se va păzi cu
rigoare o astfel de disciplină, toate hotărârile
adunărilor noastre naționale rămân de puțină
valoare“.

În sfirșit „Gazeta Transilvaniei“ în
numărul dela 4/16 Aprilie a c. în articolul

Foița „Tribunei“.

Mincinosul.

Comedie în 3 acte
de Carlo Goldoni.

Actul I.

(Urmare.)

Scena XV.

Leliu și Arlecchino.

Leliu. — Nu 'ți-am spus? Ești un dobitoc.
Arlecchino. — Dacă o fi să fie, tot o să reu-
șesc eu.

Leliu. — Aidem, urmează-mă; voi eu să intru
în otel. Abia aștept ciasul să întâlnesc pe
Octaviu, ca să-i povestesc această aventură.
Arlecchino. — Dar' eu aș crede, că n'ar fi
prea bine să-ți spui toate cele făcute.

Leliu. — Cea mai mare plăcere a amantului
este de a pute povesti cu mândrie favorurile
frumoasei sale.

Arlecchino. — Dar' și cu nițică rezervă.

Leliu. — Povestirea aventurilor amoroase nu
poate ave haz fără puțină romanță. (Intră
în otel.)

Arlecchino. — Trăească invențiunile de spi-
rit. (Intră în otel.)

Scena XVI.

(O gondola condusă de 2 luntrași, din care se coboară
Pantalone și Doctorul îmbrăcați în haine de călătorie.)

Doctorul. — Slavă Domnului! am ajuns în
pace.

Pantalone. — Dela Mira până la Veneția ni-
menea nu poate veni mai repede decum am
venit noi.

Doctorul. — Această călătorie 'mi-a fost foarte
norocoasă, mai întâiu de toate am fost la
Padua, unde în 3 consultațiuni am câștigat
10 galbeni. Astă noapte am fost tratat în casa
d-tale ca Apolon, ear' mai presus de toate
căsătoria ce am hotărât-o între dl Leliu, fiul
d-tale și Rosaura, flica mea, mă covârșește de
veselie și de mângâiere.

Pantalone. — Sunt atâția ani de când suntem
prietini, doresc ca acum să devenim și rude.
Doctorul. — Când crezi că o să poată sosi
fiul d-tale în Veneția?

Pantalone. — În ultima scrisoare ce 'mi-a
trimis-o din Roma, îmi spune, că pleacă în-
dată. Ați mâne trebuie să fie aci.

Doctorul. — Spune-mi, scumpul meu prieten,
este el un tânăr bine făcut? O să poată fi
mulțumită flica mea cu el?

Pantalone. — Deu, sunt 20 de ani de când
nu 'lam vedut. În vârstă de 10 ani 'lam
trimis la Neapole, la un frate al meu, cu care
țineam negoț în tovărășie.

Doctorul. — Dacă 'lai vedă, nu 'lai cu-
noaște?

Pantalone. — N'aș crede, pentru-că el a ple-
cat de mic. Dar' după informațiunile ce le-am
avut, el este un tânăr de treabă, cu înfățișare
nostimă și de spirit.

Doctorul. — Sunt prea vesel. Cu atât mai
mult va fi mulțumită și flica mea.

Pantalone. — Bine că n'ai măritat-o până
acum.

Doctorul. — Să-ți spun adevărul. Am în
casă un scolar din patria mea, pe un anumit
domn Florindo, un tânăr foarte de ispravă și
din casă prea bună. Eu pururea doriaș să
'i-o dau lui de soție, dar' în sfirșit m'am con-
vins, că e foarte protivnic căsătoriei și vrăș-
maș sexului feminin, și de aceea m'am ho-
tărât s'o așez în altă casă. Din norocire te-am
găsit pe d-ta și în patru cuvinte am încheiat
cea mai bună legătură pe lume.

Pantalone. — Dar' pe coconița Beatrice încă
voiesci să o măriți?

Doctorul. — Acum să mărit pe Rosaura, dacă
e cu puțință, voi eu să scap și de ea.

Pantalone. — Bine faci, fetelor în casă, mai
ales fără de mumă, nu le șede bine.

Doctorul. — Este un oare-care domn Octaviu,
cavaler din Padua, care ar lua-o, până acum
însă n'am voit, ca cea mai mare să rămână
îndrăgă, dar' acum se poate că 'i-o dau.

Pantalone. — Pe dl Octaviu îl cunosc; cu-
nosc și pe tatăl seu și toată casa, dă-i-o și
vei face bună treabă.

Doctorul. — Cu atâtea mai virtos 'i-o voi
da, cu cât și d-ta îmi dai acest sfat. D-le
Pantalone, îți mulțumesc, că m'ai condus până
aci în gondola d-tale. Mă duc în casă, mă
duc să încep să vorbesc cu amândouă ficlele
mele și mai cu seamă cu Rosaura și 'mi-se
pare de a vedă în ochii ei o mare aplicare
spre căsătorie. (Deschide ușa și intră în casă.)

Scena XVII.

Pantalone singur.

Pantalone. — Sunt prea puține fete, care se
nu aibă această aplicare. Una vrea un bărbat,
pentru-ca să-și îmbunătățească starea, alta
spre a ave mai multă libertate, ear' alta
ca să ajungă cât mai curând să joace rol în
societate, toate abia așteaptă oara să se mărite.

Scena XVIII.

Leliu și un birjar es din hotel și
cel dis.

Birjarul. — Mă mir, domnule, cum nu-ți este
rușine să-mi dai ca bacșiș numai un galben,
pentru un drum așa lung dela Neapole până
la Veneția.

Leliu. — Bacșișul este un semn de politeță și
nu o datorie, și când îți dau un galben, voi eu
să te cinstesc bine.

Birjarul. — Bacșișurile sunt simbria noastră;
dela Neapole până aci m'am așteptat să-mi
dai cel puțin trei galbeni.

Pantalone. — (în sine.) (Acest boieraș vine
din Neapole, cine știe dacă n'a vedut pe
fiul meu.)

Leliu. — Aidem, dacă vrei galbenul, bine, dacă
nu, lasă-l, și în schimb am să-ți dau un rînd
de lovitură cu bastonul.

Birjarul. — Dacă n'am fi în Veneția, te-aș
face să cunoști ce sunt birjarii neapolitani.

Leliu. — Cară-te și nu mă mai plictisi cu ne-
ghiobiile tale.

Birjarul. — Eată ce câștigă omul, când ser-
vesce pe acest soi de oameni. (Pleacă.)

de Pasci, chiar articolul de Pasci, publică următoarele:

„Un astfel de rezultat ne-ar amenința, dacă am urma principiile, ce, cu părere de rău o spunem, au început a le propaga unii dintre noi și pe cari le-am pute numi principiile eclecticismului național.

„Cu alte cuvinte, ne dă unii, că nu suntem datori a aduce jertfe pentru neamul nostru, decât numai dacă vom simți o deosebită plăcere spre a face aceasta, că chiar oamenii noștri cu pozițiune independentă nu sunt datori să pătimească și să se lupte cu adversarii, pentru-ca să susțină cauza noastră românească, că o pot face aceasta dacă le convine, dar' dacă preferă a trăi mai nesupărați nimeni nu le cere nici o jertfă, și ei tot oameni cum se cade vor rămâne.

„Asemeni principii pot să convină celor cu conștiință largă, în care începe și capra și lupul și varșă, poate să le convină celor ce se bat după onoarea problematică de a mânca la masă cu grofii, căci acești oameni își vor dice, în înțelesul acelor principii: noi suntem oameni cu pozițiune independentă, dar' vom să trăim nesupărați și dacă ne invită prefectul, solgă-birăul sau altul, care ne poate supăra, trebuie să mergem, ca să putem rămâne liniștiți și dacă „Măria Sa groful“ ne cere să-l alegem, trebuie să-i facem pe voie, căci groful e bogat și puternic și ne poate supăra. Așa însă putem trăi nesupărați și scris este negru pe alb, colo și colo, că noi pentru aceea tot oameni cum se cade rămânem.

„Nu mai trebuie să asigurăm pe cetitorii noștri, că noi nu ne putem învoi nici decum, ba condamnăm chiar cu toată puterea convicțiunii noastre o asemenea teorie periculoasă, că nimenea nu e obligat a aduce jertfe pentru națiune.

„Această teorie este chiar diametral opusă nu numai adevăratelor principii ale desvoltării popoarelor, ci și preceptelor religiunii creștine și în sfânta și de astăzi, când avem înaintea ochilor marele exemplu al abnegării și al jertfirii pentru fericirea oștească, trebuie să le aducem aminte Românilor, că dacă au vre-o datorie pe acest pământ cea dintâi, cea mai de frunte și cea mai sfântă a lor datorie este de a se înfrâna, de a pătimi și de a jertfi tot pentru binele națiunii lor!“

Le mulțumim colegilor dela „Gazeta Transilvaniei“ pentru pozițiunea ce ni-o creează prin acest articol de Pasci.

Publicul se va pronunța în cunoștință de cauză, fiindcă sunt foarte puțini oamenii, care cetesc „Gazeta“, fără-ca să cetească și „Tribuna“.

Ca totdeauna, când vorba e de generalități, de frase mari, de principii abstracte, „Gazeta“ își ia și față cu cestiunea aceasta avânt, ca să pară mai aprigă ca „Tribuna“. Atunci însă, când vorba e de fapte concrete, când trebuie să se accentueze punctul de vedere al partidului național, — nu față cu vre-un biet de popă ori dascăl, ci față cu „matadori naționali“, față cu societatea maghiară, față cu statul ungar, atunci „Gazeta“ e foarte rezervată, se mărginesc la frase generale, ca unii să creadă una, ear' alții

alta, și lasă pe „Tribuna“ să meargă înainte, să iee ea singură tot odiul asupra ei, ea singură să se strice și cu „matadorii“, și cu Maghiarii, și cu procorul și cu aceia dintre Români, cari ar voi ca noi aști din Ardeal să facem minuni. Tot așa are să fie și de aici înainte. — Și anume față cu cestiunea aceasta e și bine să fie așa.

Ni-e greu a ne gândi, că jertfa de sine a Mântuitorului nostru, chiar acest mai sfânt eveniment din viața omenirii a fost adus drept argument contra noastră.

Ei bine! Christos nu din datorie, ci din iubire s'a jertfit!

Iubirea către neamul lor avem să o cultivăm în Români, dacă vom ca ei să se expună și să aducă jertfe pentru cauza românească, căci dator nu este nimeni, nimeni nu poate să fie silit, dacă iubirea nu-l îndeamnă la fapta cea bună.

Dacă ar fi cineva, care ar voi să ridice cuțitul siluirii, să-l ridice chiar și asupra noastră: noi îl respingem, îl dețestăm, ca pe un dușman al neamului nostru! Pentru noi nu există altă armă decât sentimentul comun al oamenilor de bine: stima pentru toți oamenii onorabili, devotamentul către cei ce se disting în lupta pentru cauza comună și disprețul adânc pentru cei ce compromis neamul nostru prin faptele lor ori profită de pozițiunea grea a Românilor, ca să parvină și să se mențină.

Până aci! — mai departe noi nu mergem.

Și societatea română din țerile coroanei ungare nici nu e atât de degenerată, ca să poată fi scușabili cei ce ar fi voind să meargă mai departe: Românii se expun și jertfesc pentru cauza națională. Răul e numai, că nu se face cuvenita deosebire între cei mulți, care aduc jertfele, și puținii, de sigur numai puținii, care nu caută decât folosul lor privat în viața comună.

Vom vedea, dacă „Gazeta“ va face în viitor această deosebiro mai bine ca în trecut.

Correspondența din Viena.

Viena, 14 Aprilie n. 1887.

Maghiarii se simt puțin amenințați. Atitudinea Cehilor și discursul contelui Thun i-a alarmat. Ei sunt acum ocupați să întărească pozițiunea lor cam sdruncinată în Viena și să iee în lucrare la certe puncte amenințate acele schimbări de personagie, care le țin de dorit în interesul influenței lor.

Voim să vedem, dacă aceasta le va reuși. Deja de mult Maghiarii se uită la sistemul Taaffe în Cislaitania cu un grad de defiență. Dacă ar pute să-l răstoarne, apoi ei ar face-o mai bine ați decât mâne. N'au însă puterea spre a efectui o astfel de metamorfoză.

Starea internă s'a format eară foarte interesantă. Situațiunea externă a rămas staționară. Dar' politica internă a ajuns eară la un pol.

Maghiarii posed încă o mare influență. Elementele anti-dualistice tot n'au găsit încă punctul lui Archimede la o acțiune concentrică comună.

Înțelegerea însă între ambele jumătăți ale monarhiei e sdruncinată. Tendențele, care domnesc în Cislaitania, nu pot să fie aduse în armonie cu ideea de stat conducătoare a guvernului unguresc actual.

Aceasta trebuie să facă, ca să nască fricțiuni, la care o parte trebuie să fie cea mai tare.

E vorba de multe schimbări de persoane în sferele înalte guvernamentale, și ca ministrul de războiu contele Byland să primească un succesor.

Se dice, că Maghiarii deja pe timpul cestiunii Janski și Edelsheim au lucrat la retragerea contelui Bylandt. Și Maghiarii vor reuși oare să pună la locul acesta pe unul de ai lor? Unii desemnează pe generalul Beck ca pe viitorul ministru de războiu.

Dacă aceasta se confirmă, apoi Maghiarii au făcut un schimb puțin avantajos. Jurnalele spun de generalul Paar, care fu numit întâiul adjutant-general al Împăratului; el e un om, care are aceleași opinii cu contele Thun și cu contele Falkenhayn. Prin aceasta deci Maghiarii și la postul acesta important n'au un aderent al ideilor și al tendențelor lor. Fără îndoeală Maghiarii simt, că terenul nu le mai e destul de tare sub picioarele lor, și că începe să tremure.

Contele Iuliu Andrassy, copilul protegeat de Bismarck, a pornit iute din cauza aceasta la Viena și de asemenea și dl de Tisza va veni după dînsul. În același timp, jurnalele din Pesta iau o atitudine amenințătoare, spre a intimida cercurile de aci.

Amenință cu o alianță cu opozițiunea germană și deping la părete mult cunoscutul fantom al uniunii personale. Aceste mijloace de spaimă au făcut adesea datoria lor, și posibil e să o facă și acum. Această mobilizare însă a tuturor forțelor disponibile din partea Maghiarilor ne probează, că au a se apăra contra unui pericol. Pericolul cel mai mare consistă fără îndoeală în aceasta, că în pozițiunile înalte împăregiurul Monarhului se urcă bărbați, care nu sînt amici ai influenței maghiare. Era Andrassy, în care influența maghiară fu omnipotentă în Viena, a trecut și nu se mai întoarce. Darea aceasta înapoi e foarte remarcabilă. Însă nu mai poate fi oprită. Când contele Iuliu Andrassy se afla aci în Viena în fruntea guvernului comun și ținea în mână soarta întregii monarhii, atunci era momentul favorabil pentru Maghiari spre a proba, că le stă pe inimă nu numai interesul lor propriu național, ci deopotrivă și interesul tuturor celorlalte popoare ale monarhiei comune.

A întârziat momentul, și acesta nu se mai întoarce nici odată. Se poate dice cu poetul: „Ceea-ce ai refuzat în moment, nici eternitatea nu-ți mai dă înapoi“.

Procese de despărțire ale Românilor de către Sârbi.

Timișoara, în săptămâna patimilor 1887.

(Urmare.)

Dela hotărîrea delegațională au trecut eară patru ani, fără-ca delegațiunea congresuală

română să fi făcut vre-un pas în cauza de despărțire a comunei noastre — (apoi nici dl Rotaru nu s'a ostenit așa tare cu câștigarea documentelor —), până-ce măritul congres la anul 1888 sub Nr. 228 îndrumă de nou delegațiunea română, ca să facă pașii necesari, ca procesele de despărțire ierarhice ale tuturor comunelor mestecate să se intenteze cât mai curînd. — Vorbă să fie!!

În anul 1881 am subșternut ven. sinod eparchial din Arad o reprezentațiune, în carea am arătat starea comunei noastre mestecate înainte și după despărțirea ierarhică; am expus cu date autentice procedura ilegală, carea s'a susceput prin parochul comunei noastre mixte, Miletie Dregheci, sub transacțiunea despărțirii ierarhice, și s'a urmărit de dînsul sistematic și mai încolo; am constatat, că comuna noastră mestecată fu isbită dintr'o anomalie într'alta, și avu să fie vatra, obiectul părăsirii și indolenței, a suferințelor de două decenii; am spus, că fu batjocurită în dreptul ei de nenămerate-ori, fu scoasă și alungată din biserică și școala ei, și a devenit la o stare desolată, aruncată și pribegită cu credincioșii ei pe stradă, nemai avînd scut și sprijin nici dintr'o parte, dar' răspuns n'am căpătat, un ce foarte dureros pentru noi! o istorie, o situațiune amară ca aceasta, căreia asemenea nu credem să se afle în diecesă, doară nici în ierarhia întreagă gr-or. română!!

Tot în vara anului 1881 ne-am adresat cu o rugare către ven. consistor sârbesc din Timișoara, ca să spună: prin ce dispozițiuni furăm noi isgoniți din biserică? Răspunsul consistorului sârbesc a fost, că nu ne recunoașce de fel de aparținători la ierarhia sârbească.

Astfel părăsiți din toate părțile și avisați la noi înșine, comuna noastră mestecată în 27 Septembrie 1881 a ales o comisiune, pe care, investind-o cu încredere deplină, a autorizat-o pentru începerea, purtarea și supraveghierea procesului. Lipsind însă actele referitoare la intentarea procesului, comisiunea sus-numită tot în acest an a adresat o petițiune măritului congres bisericesc național român din Sibiu, în carea arătînd congresului fazele, prin care a trecut această comună, l'a rugat să intervină la locurile competente pentru de a obține dreptul de a reîntra de nou în biserică noastră. Dar' durere, nici dela acest for suprem nu primirăm nici un rezultat mîngăitor!

În anul 1882 Fabricienii de nou solicitară deslegarea despărțirii comunelor mestecate, ear' ven. sinod eparchial cu hotărîrea sa nr. 168 recomandă această petițiune deosebitei îngrijiri a Preasfinției Sale domnului episcop I. Mețianu — totodată și vicepreședinte al delegațiunii, ca să stărnească la delegațiunea deslegarea grabnică și neîntârziată a acestei cauze, și în cazul, când aceasta nu ar succeda, să o deslege însuși în conțelegere cu referentul delegațiunii conform împăregiurărilor; totodată spre acest scop și, în interesul tuturor cauzelor de despărțire s'a hotărît, a se procura dela delegațiunea din Sibiu toate actele referitoare la aceste cauze în termen de 60 de zile, în cas de lipsă trimițîndu-se chiar și un exmis anume pentru aducerea acelor acte.

(Va urma.)

Leliu. — Obraznicule, îți rup oasele. (Mai bine să-l lăsăm să plece în pace.)

Pantalone. — (Dar' de o fi fiul meu?)

Leliu. — Afurisiți birjari. Nu se mulțumesc nici odată cu ce le dai, de ar pute, ar jupui pe sormanii străini.

Pantalone. — (Voiu să mă asigur cu vorbe bune, ca să nu greșesc.) Domnul meu, scușăți-mi îndrăzneala, veniți dela Neapole?

Leliu. — Da, domnule.

Pantalone. — Eu la Neapole am clienți și mulți prietini; stau în corespondențe cu mulți cavaleri, de cumva d-voastră ați fi vre-unul din acestia, aș fi prea fericit, dacă aș pute să mă pun la ordinele d-voastre.

Leliu. — Eu, domnule, sînt contele de Ancora.

Pantalone. — (Ei, drace! Nu e fiul meu! M'am înșelat.) Iertați-mi îndrăzneala, domnule conte. Ați cunoscut poate în Neapole pe un anumit domn Leliu Bisognosi?

Leliu. — L'am cunoscut foarte bine; ba îmi era foarte bun prietin; un tînăr foarte cum se cade, plin de spirit, iubit, adorat de toți; femeile aleargă după el; el este idolul Neapolei; are o inimă deschisă și sinceră, încât e preste puțină să nu spună totdeauna adevărul.

Pantalone. — (Cerule, îți mulțumesc.) Mă mîngăiați preste măsură cu aceste bune sciri. Îmi vine să plîng de bucurie.

Scena XIX.

Octaviu ese din hotel și cei doi.

Octaviu. — (cătră Pantalone.) Domnule, sînt vesel de mîngăierile d-voastre.

Pantalone. — Pentru-ce, domnule Octaviu?

Octaviu. — Fiindcă a sosit fiul d-voastre.

Pantalone. — Cum a sosit? Unde e?

Octaviu. — Bravo! Nu vă stă aci de față domnul Leliu?

Leliu. — (E tatăl meu! am pățit-o!)

Pantalone. — (cătră Leliu.) Cum, domnule conte de Ancora?

Leliu. — (ridînd.) Ah! Ah! Ah! Scumpe tată, iartă-mi această mică glumă. V'am recunoscut îndată, și stau observînd în d-ta efectul naturii. Iartă-mă, te rog și eată-mă la picioarele d-tale.

Pantalone. — Vino încoace, scumpul meu fiu, vino încoace; este atîta timp de când te doresc și de când suspin după tine. Vino să te sărut, scumpul meu Leliu, dar' aibi de grije, ca altădată nici chiar în glumă să nu mai spuni asemenea minciuni.

Leliu. — Crede-mă, că aceasta este prima mea minciună, de când mă știu om.

Pantalone. — Prea bine, fă ca aceasta să fie și cea din urmă. Scumpul și dragul meu fiu, sînt încântat de a te vedea așa de frumos și așa plin de spirit. Ai călătorit bine? Pentru-ce nu ai venit acasă de-a dreptul?

Leliu. — Aflai că erai la moșie și dacă astăzi nu te vedeam în Veneția, aș fi venit de bună seamă să te găsesc la Mira.

Pantalone. — Bine, dragul meu! Să mergem acum acasă și acolo vom vorbi mai multe. Am să-ți spun lucruri importante. Domnule Octaviu, cu voia d-tale la revedere.

Octaviu. — Vă salut.

Pantalone. — O, scumpul meu! Cerule fii binecuvîntat! Eată ce băietoiu. Uite cât e de sdravîn. Mare dragoste este dragostea de părinte. Sînt eșit din fire de bucurie. (Plecă.)

Scena XX.

Octaviu și Doctorul.

Octaviu. — Rămîn din ce în ce mai uimit de slăbiciunea acestor două fete. Le ved cu un caracter cu totul nou. În lipsa tatălui își iau multă libertate, dar' până la atîta nu le-aș fi creșut nici odată capabile.

Doctorul. — (Eșind din casă.) Sluga d-tale, scumpul meu Octaviu!

Octaviu. — (Sormanul tată, frumoasă onoare îi fac fetele sale.)

Doctorul. — (Stă par'că i-s'au înneecat corăbiile; de bună seamă e supărat, pentru-că până astăzi am refuzat de a-i da pe Beatrice.)

Octaviu. — Slavă Domnului, că refuzându-mi el pe Beatrice, m'a păzit de primejdia de a avé o soție rea.)

Doctorul. — (Să-l aduc acum la cale.) D-le Octaviu, îți dau de veste, că am făcut pe Rosaura, fiica mea, mireasă.

Octaviu. — Mă bucur nemărginit. (Mirele e încălțat bine.)

Doctorul. — Acum îmi mai rămâne să așez și pe Beatrice.

Octaviu. — Ușor o să-i găsești și ei un bărbat.

Doctorul. — Știu și eu că vor fi mai mulți decât unul, care aspiră să fie ginerele meu,

pentru-că nu am pe nimeni decât pe aceste două fice, și la moartea mea toată averea le va rămâne lor, dar' deoare-ce dl Octaviu a dovedit mai de multe-ori dorința de a lua pe Beatrice, eu trebuind să o mărit, o voiu da mai bucuros lui, decât ori cui altul.

Octaviu. — Vă mulțumesc, dar' nu mai sînt în stare de a primi grațiile d-voastre.

Doctorul. — Ce va să dică? cauți poate să te răbuni de refuzul meu? Până aci nu eram în starea de a o mărita, acum însă mă găsesc cu totul în alte dispozițiuni.

Octaviu. — (Cu mîndrie.) Dați-o cui voiți, eu nu o pot lua.

Doctorul. — Vorbesci cu atîta dispreț? Ce! Beatrice este fiica unui ciobotar?!

Octaviu. — Ea este fiica unui bărbat de cinste, dar' degenerînd dela tatăl-seu nu ține seamă de onoarea sa.

Doctorul. — Și cum îndrăsnesci să-mi grăiesci mie astfel, domnul meu?

Octaviu. — Îndrăsnesc, căci vorbesc cu te-meu. Ar trebui să tac, dar' pasiunea ce am pentru domnișoara Beatrice, și care-mi va rămâne în veci întipărită în piept, și buna prietenie ce am pentru d-voastre, mă silcesc să isbucnesc astfel și să vă luminez, dacă cumva sînteți orbit.

Doctorul. — Nu te mai pot înțelege, domnul meu; d-ta, va să dică, mă faci năuc și fără simțire! Ce va să dică asta?

Octaviu. — Fie ce o fi, nu voiu să mai tac. Ficele d-voastre noaptea trecută, după-ce au

Cronică.

Monarchul în Ardeal. Din Timișoara se scrie, că cu prilejul revistei de primăvară comandantul de corp contele Degenfeld-Schomburg a făcut ofiterilor adunați împărțirea, că Maiestatea Sa Monarchul va veni în Ardeal la manevrele finale ce se vor ține între corpul din Timișoara și cel din Sibiu.

Iubileul Archiducelui Albrecht. Programul festiv pentru sărberea jubileului Archiducelui Albrecht încă nu s'a stabilit în toate amănuntul, deoarece se așteaptă întoarcerea Archiducelui din München, spre a afla dorințele lui. Se împartășesc însă cu toată siguranța, că însuși Maiestatea Sa Monarchul a dispus sărberea serviciului împlinit de șeszeci de ani al marelui lui. Când înainte de asta cu trei săptămâni ministrul de război își exprimă rugarea armatei, de a sărbători ziua de onoare a Archiducelui, Archiducele Albrecht mulțumii, dar respinse rugarea din considerare la serioasa situație, ce predomină pe acest timp. Deocamdată programul pentru 25 Aprilie n. sună: revelionul garnizoanei din Viena, esirea la paradă, primirea comandanților de sine stătători ai trupelor și institutelor armatei, care după Monarch și după membrii casei domnitoare vor aduce marelui lui felicitările lor.

Numiri. Maiestatea Sa a numit de sub-jude la judecătoria cercuală din Alba-Iulia: pe Stefan Căcovean, fost notar la tribunalul de acolo. — Ministerul reg. ung. de finanțe a numit de oficial la oficiul de loterie: pe Ilarion Muciu, fost oficial de contabilitate la direcțiunea financiară. — Președintele tribunalului reg. din Murăș-Oșorheiu a numit pe juristul absolut, Francisc Véghe, de practicant de drepturi cu diurnă la judecătoria cercuală de acolo.

În cestiunea asilelor de copii a exmis ministrul de interne ungar cătră toate municipiile terii o ordonanță circulară, prin care acele sunt revocare a înființării, întru cădă permit împregiurările, asiluri de copii, grădini frâmbelane etc. pentru sezonul de vară, spre a micșora mortalitatea între copiii din comune.

Conferență militară sub președența Maiestății Sale. În Viena s'a ținut în după-amiea zilei de 14 Aprilie n. o conferență militară sub președența Maiestății Sale a Monarchului, la care au luat parte ministrul comun de război baronul Fejérváry, ministrul de honveđi baronul Fejérváry, ministrul pentru apărarea terii contele Welsersheimb precum și alți militari înalți din ministerul de război.

Comisiunea mixtă pentru regularea frontierei. Comisiunea aceasta își ține ședințele ei deja de mult în Viena și acum s'a terminat lucrările cu privire la cartă despre frontiera ardeleană-română. Dilele trecute ea a semnalat în Viena un protocol voluminos, care se va semna acum de cătră ministrul de externe în București și apoi de cătră ministrul de externe al monarhiei noastre. După ce legislația română nu se va întruni în timpul cel mai apropiat — împărțășese „Bud. Korr.” — proiectele de lege privitoare la înarturarea acestei învoielii se vor prezenta numai la toamnă parlamentelor.

Coadjutor lângă Patriarhul Anghelescu. După o împărțășire ce o aduce „Bácsván” — ce apare în Zombor, Patriarhul Anghelescu, din considerațiuni sanitare, s'a rugat să i-se dea un coadjutor în persoana episcopului din Baci Vasilian Petrovici. Ministrul Trefort s'fi chemat la sine pe episcopul din Timișoara Bran-

ascultat o serenadă, au introdus un străin în casa lor, cu care au petrecut benchetuind și chefuind toată noaptea.

Doctorul. — Imposibil, domnule!

Octaviu. — Sunt gata să vă dovedesc, în orice moment.

Doctorul. — Și dacă ești om de cinste, pregetește-te să 'mi-o dovedești; altfel, dacă ar fi, precum sigur cred, numai o născocire, voi găsi mijloace să-ți cer socoteală.

Octaviu. — O să vi-o dovedesc chiar cu mărturia aceluia, care a venit abia ieri dela Neapole, și a fost primit aseară de ele.

Doctorul. — Flicele mele nu sânt în stare să serviească asemenea fapte!

Octaviu. — Dacă sânt sau nu sânt capabile, vom vedea. Eu vi-o spun ca un amic, ce voesc să vă facu bagător de seamă la o-ri-ce cas și pe ori-și-ce cale, însă sânt gata să dau socoteală de vorbele mele.

Scena XXI.

Doctorul (singur.)

O, vai de mine! Nenorocita mea casă! Sărmana mea reputație! Un asemenea rău nici Iocrate, nici Galen nu m'a învățat să vindec. Voi sci însă de bună seamă să-i găsesc vre-o medicină morală, care-i va usca rădăcinile. Dar' se ne grăbim, să nu lăsăm ca răul să se prea înainteze, să nu-și iee stăpânire: *Principiis obsta, sero medicina paratur.* (Întră în casă.) (Va urma.)

kovics, spre a conferi cu el în această afacere. „Srbski Narod” ține, că numirea unui coadjutor nu e neprobabilă, pentru-că în urma consultării medicale, Patriarhul va fi necesitat să petreacă cea mai mare parte a acestui an la o baie de cură. — Aceleași foaie înregistrează și scirea, că congresul bisericesc s'întreacă se va convoca după alegeri.

„Școala și Familia”, foaie pentru părinți și învățători, organul reuniunii învățătorilor rom. gr.-or. din districtul X, Brașov, a intrat cu 1/13 Aprilie în anul al II-lea, ajungând totodată sub redacția domnilor profesori Ioan Popea și Andrei Băseanu. Prin alegerea acestor excelenți puteri pedagogice de redactori, domni învățători din districtul Brașovului și-au manifestat în mod elatant dorința, de a-și ridica organul lor la un nivel modern, încât acela să poată servi drept un adevărat far pentru toți cei ce se interesează de educația și învățământul poporului nostru. Dorim, așadar, cei doi înlocuitori mult promițători, acest mai călduros scriglin din partea părinților și învățătorilor. Având în vedere calitatea și cantitatea materialului, precum și ajustarea frumoasă a „Școalei și Familiei”, prețul abonamentului e destul de ieftin.

Contele Petru Pejacevich, Banul Croației de odinioară, a murit săptămâna trecută în Viena. Prin el se stîrne un bărbat, care se bucura de o mare popularitate în cercurile partidului național croat. El avea o mare influență în Croația și numirea lui de Ban a urmat la 1880 în mijlocul crizei ministeriale din Ungaria; lui i-se concreduse a treia tranșă de Croația și rezolvarea cesiunii incorporării graniței militare.

Zăpadă. Ieri și alaltăieri a nins puțin în Sibiu. În Brașov a nins în ziua de Paști și s'a acoperit tot orașul cu o pătură de zăpadă, care însă în curând s'a topit, deoarece după amiazi a urmat o ploaie mare mestecată cu ninsoare.

Falsificatori crotieri. În Cluj un falsificat învâțăcel de crotieră Bela Katonai și Iuliu Déák două avisuri postale, unul de 35 fl., ear' celalalt de 37 fl. Falsificatele s'au efectuat cu ajutorul unui învâțăcel de tipografie, care le-a procurat literile trebuincioase pentru falsificarea sigiliului postal. Tinerii falsificatori au prădat banii primii dela postă, rămânându-le numai 18 fl. Ambii se află pe mână judecătorei criminale.

Guvernul român a desființat dispozițiunile sanitare în contra proveniențelor austro-ungare.

De ambasador în Austria pentru Statele-Unite s'a numit Alexandru Lawton din Georgia.

O nouă cântăreață română. Din Paris se scrie diarul „Fanfula” din Roma, că de curând la baritonul Maurel au fost invitați mai mulți artiști și că la acea serată s'au cântat mai multe părți din opera nouă „Othello” a lui Verdi. Partea Desdemonei a fost cântată de artista Novina; e o domnișoară română destul de atrăgătoare, plină de sentiment și de pasiune; a avut un mare succes; a cântat „La Canzone del Salice” cu un accent și mai sfâșietor decât la Milano primadona Pantaleoni.

Președinte legei patriotice franceze dl Deroulède și-a dat demisia din considerațiuni familiare.

Un nou atentat în Madrid. În ministerul pentru lucrările publice s'a descoperit la 16 l. c. seara pe o scară rezervată o cartușă umplută cu o masă explozibilă și prevăzută cu o fofează aprinsă. Fofeaza putu să se stingă încă înainte de exploziune. Urđitorii atentatului sânt încă necunoscuți.

Proteste în contra convenției de extradare rusească-americană. „Ill. Wr. Extrablatt” primesc din New-York la 13 l. c. s'a ținut aici o adunare mare de Poloni și Ruși, spre a protesta în contra convenției de extradare rusească-americană, care are în vedere extradarea dinamitarilor. Leo Hartmann rosti un discurs vehement, observând, că actualul Tar va urma în curând tatălui său.

Cutremur de pământ. Comuna Santa-Flavia din Sicilia a fost cercetată de un vehement cutremur de pământ. Numeroase case s'au cutropit; numărul victimelor încă nu s'a statorit.

„Logica” de Maiorescu. Noua edițiune a „Logicii” d-lui Maiorescu completată cu „Metodologia” (56 pagine) a eșit de sub tipar și se află la librăria Sococ. Scoalele secundare dobandesc acum o carte prețioasă.

Fragmente din istoricul pedagogiei conf. gr.-or. român din Arad. Studiu istoric-pedagogic, cetit în adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din tractul Reputresbital al Timișorii” ținută la 19 și 20 August v. 1885 în Timișoara. De Iuliu Vuia, învățător în Banat-Comlos. Întreg produsul net al acestui tractat îl destinează autorul creândei fundațiuni „Dr. Lazar Petrovici”. S'a tipărit în Panciova, 1887. — Editura autorului.

Etymologicum magnum Romaniae.

Dicționare și dicționare.

Introducerea la tomul II, cetit dinaintea Academiei române în ședința dela 13 Martie 1887.

— Oare până la ce literă ai ajuns? Mă întreba într-o zi un bărbat cu vădă în lume.

— Hm! — răspunse eu printr-o altă întrebare — până la ce literă ai cetit?

Ac!, firesc, o mare încercătură, căci omul meu cunoscea cartea numai din svon. Românul însă nu se prea încurcă mai nici odată. Prefăcându-se, că n'a auđit întrebarea, el se apucă cu o măiastră ușurință a mă lăuda pe mine, a lăuda Etimologicul, a lăuda Academia, a lăuda căte'n lună și în soare, dar — fără un dară nu se poate — își încheia acatistul printr'un adănc suspin și o duioasă urare:

— Numai să-ți dea Dumnezeu ani mulți, ca să poți isprăvi! . . .

A! eată ceva, care trece preste competența mea și chiar preste votul unanim al înaltului corp academic. Ar fi de minune, negreșit, dacă stăpânirea ar pute să vină în parlament cu un proiect de lege, prin care să mă oprească de a muri până la terminarea Etimologicului, ba încă să-mi mai lungească zilele și preste litera z, pentru-ca să fac un supliment. Nu știu, dacă țeara ar căștiga prin aceasta; eu însă aș fi pe deplin mulțumit. Dar' fericitele timpuri când se potocivau precui au trecut de mult. E foarte cu puțință, ca eu să mor mâine sau poimâine și într'un asemenea cas, fără îndoială, nimeni nu va țice: după-ce a murit, câte zile a mai trăit ca să îprăvească? . . .

Ceea-ce mă liniștesc într'u câtva este, că paguba n'ar fi tocmai mare. În adevăr, dacă lucrarea mea nu e nici căldă nici rece, așa și așa, cât duce ciurul apă, lesne se vor găsi mulți ca s'o urnească mai departe; dacă însă, din po-trivă, ea ar fi cumva atât de bună, încât anevoie să se găsească cineva, ca să mă înlocuească la muncă, atunci ori-și-cât va rămâne dela mine, un volum, două, sau trei, va fi un dar binevenit, o pîrgă nu de prisos pentru știință în genere și pentru români în parte. Punându-mă la mijloc între ambele ipoteze, eu îmi permit a crede, că opera mea, fără a fi ceva de toate zilele, nu este totuși vre-o grozăvie preste puterile ori-cui va întruni în sine un demiu de cunoștințe istorice și filologice cu un tremei de bun simț și de bunăvoință.

Cu asemeni cunoștințe filologice și istorice pe de o parte, cu bunăvoință și bun simț pe de alta, nu va ave cineva ca să poată merge înainte cu deservirirea lucrării, decât se se pîrănuță de planul general, de margini, pe care el se desăfură, de cugetarea cea călăuză pe calea ce-l duce la capăt.

Al meu în toată puterea cuvîntului este numai acest plan, prin care — după dîsa dlui Dimitrie Sturdza — eu isbutiu „a cuprinde înțelesul intim al ideii M. S. Regelui” și pe care din capul locului îl încuviințase Academia. În tomul I, pe cele 1120 de coloane, se vede deja destul de linpede chipul de realizare a celui plan.

Dar' ce țice? Nici acest plan, cu a cărui paternitate aș vră să mă fălesc, nu este al meu. El rezultă aproape întreg din starea actuală a științei limbii. De nu l'aș fi zămislit eu, trebuia s'o facă astăzi sau mâine un X sau un Y. Proprietatea este aci o întemplare, ear' zăbava din partea altora nu e de mirare, deoarece-și însuși lingvistica s'a născut abia de jumătate de secol. Câte și mai câte de dres îi mai rămâne de aci în colo!

Dacă sarcina mea ar fi de a lucra un Etimologic al limbii franceze sau al celei germane ori italiene, este învedereat, că aș ave la îndemână un material însutit mai mare, studiat mai dinainte de o pleiadă de cărturari; povara, prin urmare, ar fi nespus mai puțină; dar' se nu se crează, că atunci eu aș procede altfel decât acum; s'nu se crează earăși, că altfel eu aș procede, când 'mi-s'ar da vre-un graiu s'elbatie din Africa sau din America, lipsit de ori-ce monumente, de ori-ce cultură, de ori-ce nisuițe literare — nu altfel — nu este, nu și net, căci planul — încă odată — nu este o nepregetată născocire a creierului meu stăruitor, ci 'mi-se impune vrînd-nevrînd din afară prin știința limbii.

Dela Bopp și Diez, dela Schleicher sau dela Curtius încoace, nici un mic manual de gramatică pentru clasele primare nu se mai scrie așa cum se scria altădată. Cu atât mai virtos, este un abis între cea mai voluminoasă gramatică a ori-cărei limbi de pe la 1800 și între ori-ce gramatică științifică de astăzi, fie ea și mai mitică decât aceea a lui Brachet. Cum dară se întemplă, că numai „Dicționarul” n'a făcut în principiu aproape nici un pas înainte?

Nu vorbim nimic despre acele dicționare așa dișe practice, pe cari Francezul pretinde a le purta în buzunar: „dictionnaire de poche”, ear' Neamțul le ține în mână: „Handwörterbuch” unii și alții servindu-se cu ele pentru a-și tălmăci bine-rău o frasă sau o vorbă străină; acele vocabulare elementare, cu ajutorul cărora nu este de mirare dacă la noi unul din vulgarisatorii romanțurilor parisiene de pe la 1850 tradusese pe „plateau de Waterloo” prin „tălerul dela Wartloo”. Despre asemenea ABC ai lexicografiei nu se vorbesce. Nu vorbim earăși despre acele dicționare așa dicend imperative, prin care un areopag oficial, o Academie franceză sau o Academie dela Crusca, se crede în drept a legifera asupra limbii curat literare a unei națiuni, făcend din graiu un fel de selecțiune nu naturală, ci de tot artificială, cel mult artistică. Este un gust, ear' despre gusturi nu se dispută. Noi avem în vedere numai „Lexica totius linguae”, numai Thesaurus, numai acele repertorie colosale, pe care Littré le definesce: „un enregistrement trësétendu des usages de la langue, enregistrement qui, avec le présent, embrasse le passé”.

Să luăm excelentul dicționar latin al abatelui Forcellini del secolul trecut și să-l punem alături cu cea mai nouă mare operă lexicografică; „A new english dictionary on historical principles”, pe care dela 1884 încoace a început a o publica James Murray, după ce în curs de 25 de ani o societate întreagă și-a adunase și-i grămădise materialuri preste materialuri.

Întelegem, ca Forcellini să nu ne deie alt-ceva decât clasicitate latină, căci „populus romanus” nu mai trăiesc, graiul lui cel viu s'a metamorfozat de veacuri în dialectele romanice de astăzi, fără a ne fi lăsat mai nici o urmă proprie: cântecele sale, poveștile, ghicitorile, boacetele, risuri și plânsuri, totul s'a prăbușit acoperindu-se cu giolgiul uitării. Dar' oare în aceeași pozițiune se află Murray? El are a face cu cea mai jună din națiunile cele mari ale Europei, o națiune plină de suc și viață, o națiune careia i-se datorează însuși cuvîntul folklore, care însemnează toate prin câte se manifestă spiritul unui popor, obiceiurile lui, ideile lui despre sineși și despre lume, literatură lui, ceea nescrișă, mii și mii de trăsuri caracteristice cu rădăcini în inimă și cu muguri în graiu. Ei bine, cărturări engleză veche și nouă se găsece la Murray, dar' poporul englez — nu.

Poporul! eată ceea-ce deosebesce știința limbii, necurată în secolul nostru, de aciee limbi lingvistice de altădată, cari n'au lipsit pe ici pe colea nici chiar în negura veacului de mijloc. Oare de ce nu s'a putut plămădi această știință în mințile cele semi-deesci ale unor uriași ca Aristotele sau ca Bacon? De ce? — fiindcă ori care națiune ceva mai înaintată se credea pe atunci a fi prea superioară celorlalte mai puțin dezvoltate, și fiindcă în fruntea fiecărei națiuni se punea câte o clasă socială ridicată, cu mult mai presus de straturile cele de jos, cređându-se datoare a le desprețui și a nu le băga în seamă, după-cum strălucitul păun — se țice — nu se uită nici odată la picioarele sale, căci sânt aspre și întunecoase. Sub o asemenea aristocrație între națiuni și sub o asemenea aristocrație între clase, ori-ce altă știință sau artă putea să propăsească, dar' nu lingvistica, al cărei material brut se află mai întreg în cătune, în colibe, în bordeie, nu în palaturi.

Se crede cumcă creștinismul ar fi dat naștere științei limbii. O spusere odată Pott și Max Müller; de atunci o tot repetă alții. În adevăr, nimenia înainte de Crist n'a șters deosebirea dintre om și om, înfrățind pe șerb și pe stăpân, pe Elin și pe barbar. Dar vorba Românilor: Vodă vrea, Hancu ba; una a fost cugetul Mântuitorului și alta a hotărît Papi. În locul graiurilor celor viue, pe cari erau trimiși să le învețe apostolii, eclesia ulterioară a încercat omenirea, ca un soi de monopol, cu câte-va limbi moarte și prohodite, mai ales ebraica, greaca și latina; în locul frăției evanghelice, căria Sântului Petru a concurs la desăfurarea și creșterea aceluia feudalism, care turcia sub călcăie elementul poporan; contra limbilor celor repozate, contra nimicirii morale a gloatelor, dacă protesta cineva, apoi numai doară ereticii, numai doară cei preținși schismatici, pe cari îi spulberau fulgerele Vaticanului. Este adevărat, de trei ori adevărat, că lui Christ i-se datorează principul metafisic al științei limbii; născerea ei însă, întruparea-i cea pipăită, nu putea fi opera Papilor, ci este rezultanta spiritului celui egalitar, care de un veac și mai bine pregătise revoluțiunea franceză, și pe care revoluțiunea franceză l'a transmis înjghebat și întărit secolului nostru. Și fără a se fi desgropat limba sanscrită, deși poate ceva mai anevoie, lingvistica trebuia să se nască din dată ce au devenit egale dinaintea științei limbile cele mai culte cu graiurile cele mai necioplite, ear' toți cetățenii dela vildică până la opincă, egali pe terenul politic. Lingvistica fusese prevăzută abia pe la începutul secolului trecut de cătră marele Neapolitan Giambattista Vico, care trăsese cel dintăiu luarea aminte asupra literaturii poporane, asupra idiotismilor vulgului, asupra acelei împregiurări, că fiecare popor posedă câte o enciclopedie și a sa oare-cum instinctivă, o logică a sa, o psihologie a sa, o geografie, o cosmografie, o astronomie etc., cari toate constituie o neprețuită comoară a cugetării sub învelișul graiului. (Va urma.)

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 19 Aprilie n. Casa deputaților a acceptat novela la legea advocațională.

Londra, 19 Aprilie n. Casa de jos a primit în a doua cetire bilul penal irlandez.

Roma, 19 Aprilie n. În cameră ministrul-president Depretis anunță proiecte de lege pentru înmulțirea puterii armate, mai departe pregătirea unei expedițiuni spre răsbunarea vitezelor soldați căduți prin Dogali. Cheltuelile se vor acoperi prin urecare vămilor de grâne și prin reintroducerea temporală a decimelei de război. Ministrul Magliani așterne proiecte de lege privitoare la schimbarea tarifelor vamale și la susținerea provisorie a mari, multor urcări de vamă.

Bochara, 19 Aprilie n. Vanul a dispus decapitarea mai multor ministri, cari s'au fost conjurat în contra lui pentru politica sa rusofilă.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

- 16 Maiu a. c. imobilele Magdalenei Heger (din Dugoselo), de către judecătoria cercuală din Săn-Miclăușul-mare, în comuna Dugoselo.
- 17 Maiu a. c. imobilele lui Carol Mándy de către tribunalul reg. din Sătmár-Nemeti.
- 10 Maiu a. c. imobilele lui Mateiu Voinea, de către judecătoria cercuală din Vêrșet, în comuna Retișova.
- 18 Maiu a. c. imobilele lui Filip Smetan de către trib. reg. din B-Giula.
- 8 Maiu a. c. imobilele lui Costa Nedelcovici de către trib. reg. din Neoplanta.
- 2 Maiu a. c. imobilele lui Carol Hadadi de către jud. cerc. din Aiud.
- 21 Iulie a. c. mobilele văduvei lui Jombor Buda, de către jud. cerc. din Hațeg, în comuna Ruși.

Edicte:

- A se insinua pretenșiunile în 45 de zile:
- la rămasul după Ioana Cincu (din Beregsău), la trib. reg. din Timișoara;
- la rămasul după văduva lui Carol Sapira (din Cluj), la trib. reg. din Deva.
- la rămasul după Mihail Tripa (din Cefa), la trib. reg. din Oradea-mare;
- la rămasul după Ioan Stanic (din Bucoveș), la trib. reg. din Timișoara;
- la rămasul după: Marta Secoșan (din Toracul-mare); Stepan Gataianțu (din Tolva-dia); Cristina Mișcov (din Itea-sêrb.); Sofronie Popi (din Toracul-mic) și după Mihail Mezin, la trib. reg. din Becîcheretul-mare;
- la rămasul după Solomon Moga (din Hertegani), la trib. reg. din Deva;
- la rămasul după Maria Ioozi (din Toracul-mic), la trib. reg. din Becîcheretul-mare.
- la rămasul după: Magdalena Vucovan (din Toracul-mare); Petru Petroviciu (din Toracul-mic); Iosif Meiciu (din Ecica); Sreia (Felix) Petroviciu (din Gaad) și după Steva Lazin (din Tolva-dia), — la trib. reg. din Becîcheretul-mare;
- la rămasul după: Jivoiu Opruț (din „Gyér”); Martiu Roscoș (din Totaradăț) și după Maria Subu (din Toracul-mare), — la trib. reg. din Becîcheretul-mare.

Citațiuni:

- Ecaterina Jeravița, a cărei ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se insinua pe 14 Maiu a. c. la trib. reg. din Panciova.
- Ludovic Sasu, a căru ubicațiune nu se scie, se provoacă a se înfățișa pe 20 Maiu a. c. la jud. cerc. din Șepși-Sân-Georgiu.
- Pavel Toldeu (din Moceris), a căru ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua pe 20 Maiu a. c. la jud. cerc. din Bozovicu.
- Pavel Patulea, a căru ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfățișa pe 27 Aprilie a. c. la jud. cerc. din Sibiiu.
- S'au pus sub curatelă:
- Toma Dregoiu (din Racovița) și Ioan Rotsch (din Szent-Jánoshegy), — de către trib. reg. din Sibiiu;
- Iosif Szarvadi (din „Vasad”), de către trib. reg. din Oradea-mare.

Concursuri:

- Un post de scriitor la trib. reg. din Odorheiul-sêc. — Concursurile sînt a se adresa până în 11 Maiu a. c. la presid. trib. reg. de acolo.
- La judecătoriile cercuale din: Caransebeș, Teregovă, Bozovicu și Orșova câte-un post de executor jud. — A se adresa până în 20 Maiu a. c. la presid. trib. reg. din Caransebeș.
- Un post de arhivar la oficiul de loterie din Timișoara. — A se adresa până în 30 Aprilie a. c. la direcțiunea oficiului de loterie de acolo.

Economic.

Piața din Mediaș, 14 Aprilie. Grâu hectolitra fl. 6.— până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.70; sêcara fl. 3.50 până fl. 3.60; orșul — până fl. —; ovêșul fl. 2.20 până fl. 2.30; cucuruzul fl. 3.75 până fl. 4.—; semința de cânepă fl. 4.— până fl. 4.25; crumpenele fl. 1.60 până fl. 2.—; mîlăiul hectolitra fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 4.80 până fl. 5.—; fasolea fl. 3.50 până fl. 4.—; lîntea fl. — până fl. —; chiminul (sêcarea) fl. — până fl. 40.—; sêu brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sêu vîrsate fl. — până fl. 44.—; unsorea de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slămina fl. 40.— până fl. 50.—; cânepa fl. 38.— până fl. 40.—; fînul fl. 1.40 până fl. 1.80; sâpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spirtul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 20 până 24 cr.; carnea de vițel 20 până 24 cr.; carnea de porc 44 cr.

Têrgul de rîmători în Steinbruch. În 16 Aprilie n. s'a notat: unguresci bêtărni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 50.— cr. până 51.1/2 cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănescă, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 48.1/2 cr. până 49.1/2 cr., ușoară 48.1/2 cr. până 49.— cr., românesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sêrbesci grei 48.— cr. până 48.1/2 cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 48.— cr. până 49.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% umpênic la gară.

Cursul la bursa de mărfuri din Budapesta

dela 16 Aprilie st. n.

Grâu (din Banat): 72—73 Kilo fl. — până — 60—80 Kilo fl. — până —, (lîngă Tisza) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 9.20 până 9.45, (de Pesta) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 9.15 până 9.40, (de Alba-Regală) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 9.20 până 9.45, (de Baeska) 72—74 Kilo fl. — până —, 77—81 Kilo fl. 9.25 până 9.45, (din Ungaria de nord) 77—81 Kilo fl. — până —, 74—79 Kilo fl. 9.10 până 9.40.

Sêcara (ungurescă) 70—72 Kilo fl. 6.65 până 6.90. (Orđ nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.50 până 6.80; (de berărie) 62—84 Kilo fl. 7.— până 7.50.

Ovêș (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.50 până 6.75.

Cucuruz (de Banat): dela fl. 5.85 până 6.19; de alt soi fl. 5.75 până 5.89.

Rapița fl. 10% până 10%; de Banat fl. 9.1/2 până 9.1/2.

Mălaiu (unguresc): fl. 4.75 până 5.25.

Tempul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 9.28 până 9.30 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 8.34 până 8.36.

Sêcara (primăvară) 69.1/2 Kilo fl. 6.13 până 6.15.

Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.90 până 5.92.

Rapița (August—Septembrie) fl. 10.1/2 până 11.—

Spirt (brut) 100 L. fl. 24.75 până 25.—.

LOTERIE.

Tragerea din 16 Aprilie st. n.

Timișoara: 18 37 57 47 1.

Viena: 67 63 90 57 78.

Cursul pieței din Sibiiu

din 19 Aprilie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română Cump. 8.40 vînd. 8.45

Lire turcesci „ 11.20 „ 11.25

Imperiali „ 10.20 „ 10.25

Ruble rusesci „ 1.10 „ 1.12

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Aprilie st. n. 1886.

Renta amort. (5%) Cump. 93 1/2 vînd. 94.—

Rur. conv. (6%) „ 83.40 „ —

Act. de asig. Dacia-Rom. „ — „ —

Banca națională a României 94.— „ 95.—

Impr. oraș. București 34.— „ 36.—

Act. de asig. Națională 198.— „ 202.—

Credit mob. rom. „ — „ —

Scrișuri fonciare urbane (5%) 99.3/4 „ 100.1/4

Schimb 3 luni „ — „ —

Societ. const. „ 128 60 „ —

Aur „ 17.— „ 17.10

Bursa de Budapesta

din 18 Aprilie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6% 102.—

„ „ hârtie „ 4% 88.10

Imprumutul căilor ferate ung. 150.—

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 98 50

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 127.—

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 115 50

Bonuri rurale ung. 104.50

„ „ „ cu cl. de sortare 104.50

„ „ „ hânățene-timășene 104.50

„ „ „ cu cl. de sortare 104.50

„ „ „ transilvane 104.50

„ „ „ croato-slavone —

Despăgubire pentru dițma ung. de vin 99.—

Imprumut cu premiu ung. 119.—

Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 124.50

Renta de hârtie austriacă 81.25

„ „ argint austriacă 82.—

„ „ aur austriacă 113.—

Losurile austr. din 1860 133.50

Acțiunile băncii austro-ungare 875.—

„ „ de credit ung. 289.—

„ „ „ austr. 284.50

Argintul —

Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“ 102.—

Galbeni împêrțesci 5.93

Napoleon-d'ori 10.01

Mărci 100 imp. germane 62.20

Londra 10 Livres sterlingi 126.80

Bursa de Viena

din 18 Aprilie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6% 101.95

„ „ hârtie „ 4% 88.65

Imprumutul căilor ferate ung. 150.—

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 98.30

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 127 20

Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 115.50

Bonuri rurale ung. 104 50

„ „ „ cu cl. de sortare 104.50

„ „ „ hânățene-timășene 104.50

Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare 104.50

„ „ „ transilvane 104 75

„ „ „ croato-slavone 104 50

Despăgubire pentru dițma ung. de vin 98.75

Imprumut cu premiu ung. 120 80

Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 124 50

Rentă de hârtie austriacă 81 60

„ „ argint austriacă 82 40

Rentă de aur austriacă 113 10

Losuri austr. din 1860 133 75

Acțiunile băncii austro-ungare 876 —

„ „ de credit ung. 288.70

„ „ „ austr. 284.—

Argintul —

Galbeni împêrțesci 5 96

Napoleon-d'ori 10 03

Mărci 100 imp. germane 62.25

Londra 10 Livres sterlingi 126.75

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[432] 6

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri câte de 1 1/2—2 1/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, novele, romanuri, suveniruri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2 1/4—3 1/4 coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șilulțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere învederită și apretată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.” 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arêta, sê arêtam pruncilor!” și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprijinirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsêud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-eu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACTILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele aceloră cu trei luni înainte de scadența lor.